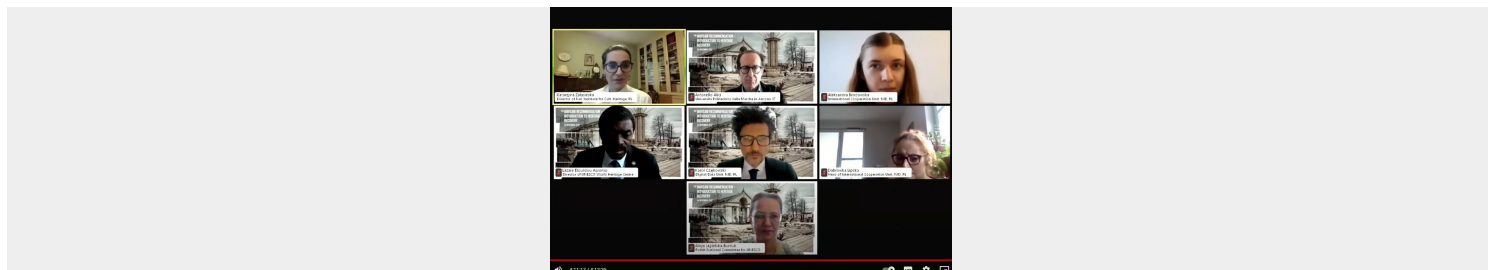

ZA NAMI SESJA WARSZTATOWA UNESCO POŚWIĘCONA OCHRONIE I ODBUDOWIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO NA UKRAINIE

Posted on 28 listopada 2022

Na terytorium Ukrainy przed wojną istniało ponad 5 tys. muzeów, 65 rezerwatów historyczno-kulturalnych i ok. 170 tys. zabytków, w tym siedem obiektów światowego dziedzictwa UNESCO. W ciągu dziewięciu miesięcy wojny udokumentowano ponad 800 przypadków zniszczeń dokonanych przez wojska rosyjskie na dziedzictwie kulturowym Ukrainy. W związku z tym, 24 listopada, Narodowy Instytut Dziedzictwa, we współpracy z Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO i ICCROM zorganizował sesję warsztatową online „Rekomendacja Warszawska – Wprowadzenie do odzyskiwania dziedzictwa”.

Celem działań rosyjskich wojsk jest niszczenie ukraińskiej pamięci i tożsamości, poprzez atak na zabytkowe obiekty i instytucje kultury. Zniszczenie każdego z tych miejsc oznacza nieodwracalną utratę istotnego składnika europejskiego dziedzictwa kulturowego.

– Ataki na obiekty dziedzictwa kulturowego czy grabież ukraińskich zbiorów muzealnych są pogwałceniem prawa międzynarodowego, w tym Konwencji Haskiej o ochronie dóbr kultury w razie konfliktu zbrojnego (1954, 1999) oraz Konwencji o środkach zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury z 1970 roku. Obecnie, jak nigdy wcześniej, Ukraińcy i dziedzictwo kulturowe znajdujące się na Ukrainie potrzebują naszego wsparcia i pomocy. Wymaga to zaangażowania i silnego wsparcia ze strony społeczności międzynarodowej – podkreśliła dr hab. Katarzyna Zalasńska, dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Poziom zniszczeń Mariupola czy Charkowa jest porównywalny z poziomem zniszczeń Warszawy czy Gdańska, zastanych w roku 1945. Korzystając z polskich doświadczeń w zakresie powojennej odbudowy kraju oraz wypracowanej w 2018 r. Rekomendacji Warszawskiej, Narodowy Instytut Dziedzictwa we współpracy z Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO i ICCROM zorganizował sesję warsztatową.

Wystąpienia prelegentów pokazały, że Rekomendacja Warszawska, jest zbiorem uniwersalnych zasad, które sprawdzają się w różnych warunkach. Prelegenci zgodnie podkreślali, że proces odbudowy wymaga czasu i rozwagi. Powinien być zgodny zarówno z oczekiwaniami społecznymi, jak i zasadami odbudowy i rekonstrukcji kulturowej, a także z obecnie obowiązującymi standardami zrównoważonego rozwoju.

– Dzisiejsze spotkanie, pokazało nam, że Rekomendacja Warszawska ws. odbudowy i rekonstrukcji dziedzictwa kulturowego, nie tylko nie stała się martwym dokumentem, ale z biegiem czasu zyskuje na znaczeniu. Dlatego nasza odpowiedź na doświadczenie wojny na Ukrainie jest następująca: musimy wspólnie zająć się zniszczeniem dziedzictwa kulturowego, zabezpieczyć obiekty kulturowe przed celowymi atakami i umieścić kulturę w centrum debaty o zrównoważonym rozwoju – powiedziała dyr. Zalasińska.

Uczestniczący w spotkaniu dyrektor Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO, Lazare Eloundou Assomo, przypomniał doświadczenia wojenne Polski i trudny proces odbudowy strat wojennych, w tym zabytków. Docenił również zaangażowanie naszego kraju w działania na rzecz ratowania światowego dziedzictwa.

– Nigdy nie zapomnę roli, jaką odegrali eksperci z Polski w zachowaniu dziedzictwa kulturowego w Syrii i wielu innych miejscach. I to również dzieje się dzisiaj. Polska jest przykładem inicjatywy i wsparcia dla ochrony dziedzictwa kulturowego na Ukrainie – powiedział Lazare Eloundou Assomo.

W sesji warsztatowej swoje referaty wygłosili:

- Krista Pikkat, Director of Culture and Emergencies, Culture Sector, UNESCO;
- Eugene Jo, Programme Manager, World Heritage Leadership, ICCROM;
- Rohit Jigyasu, Project Manager, Urban Heritage, Climate Change & Disaster Risk Management, ICCROM;
- prof. Antonello Alici, Università Politecnica delle Marche in Ancona;
- Dąbrówka Lipska, Narodowy Instytut Dziedzictwa;
- Aleksandra Brodowska, Narodowy Instytut Dziedzictwa;
- Karol Czajkowski, Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Mimo trudnej sytuacji i ciągłego braku prądu w Kijowie z uczestnikami sesji warsztatowej połączyła się również Kateryna Chuyeva, Vice Minister Kultury i Polityki Społecznej.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 200 słuchaczy, między innymi z Polski, Ukrainy, Finlandii, Litwy, Słowenii, Holandii, Hiszpanii oraz Belgii.

Pełen zapis wydarzenia jest dostępny na kanale YouTube Narodowego Instytutu Dziedzictwa:

<https://www.youtube.com/watch?v=EKm1Dbp8SQs&t=12s>